

Afvalinzameling en verwerking	1.217.755		
Salariskosten	125.669		
Overhead	175.488		
Totale lasten		1.539.320	
Opbrengst belastingen (excl kwijtsch)	1.304.572		
Overige inkomsten	234.824		
Totale baten		1.539.396	
Dekking			100%

Bedragen in €

Rioolheffing

Vegen van wegen (33%)	20.407		
Rioolgemalen	118.993		
Riolering	265.934		
Salariskosten	172.782		
Overhead	241.277		
Bijdrage aan voorziening	44.362		
Totale lasten		1.510.758	
Baten rioolheffing	1.510.758		
Totale baten		1.510.758	
Dekking			100%

Bedragen in €

Lijkbezorgingsrechten

Begraafplaatsen	76.934		
Salariskosten	41.228		
Totale lasten		118.162	
Totale baten		64.549	
Dekking			54%

Bedragen in €

Marktgelden

Kosten markten	13.590		
Totale lasten		13.590	
Opbrengst marktgelden	12.493		
Totale baten		12.493	
Dekking			92%

Bedragen in €

1.7 Lokale lastendruk

In onderstaand overzicht zetten we de voornaamste lasten voor een gemiddeld huishouden voor 2019 en voorgaande jaren op een rij. Voor een huurder is de belastingdruk in Westervoort laag, omdat de huurder geen aanslag krijgt voor de ozb en de rioolheffing.

Ontwikkeling lastendruk huurders woningen 2019

	2017	2018	2019	Ontwikkeling t.o.v 2018
Afvalstoffenheffing	217	208	213	2,4%
Totaal	217	208	213	2,4%

Ontwikkeling lastendruk eigenaren woningen 2019

	2017	2018	2019	Ontwikkeling t.o.v 2018
OZB-eigenaar	319	319	327	2,4%
Afvalstoffenheffing	217	208	213	2,4%
Rioolheffing	208	213	218	2,4%
Totaal	744	740	758	2,4%

Bedragen in €

Lastendruk per inwoner	2017	2018
Gemeente Westervoort	340	349
Gemeente Duiven	387	400
Gemeente Zevenaar	385	389
Gemeente Arnhem	537	541

bron: provincie gelderland

1.8 Kwijtschelding

De gemeente is op grond van de Gemeentewet bevoegd om kwijtschelding van gemeentelijke heffingen te verlenen. In de gemeente Westervoort kan door belastingplichtigen (particulieren en zzp'ers) kwijtschelding worden aangevraagd voor de afvalstoffenheffing vastrecht en verzamelcontainer (100%) en maximaal 8 ledigingen van de container en 24 aanbiedingen van de ondergrondse container en de hondenbelasting (1e hond).

Kwijtschelding wordt verleend op basis van 100% van de bijstandsnorm, waarbij tevens een vermogenstoets plaatsvindt. Ligt het netto besteedbare inkomen op of onder het bijstandsniveau, dan wordt volledige kwijtschelding verleend. Bij een gering hoger inkomen kan sprake zijn van een gedeeltelijke kwijtschelding. In al deze gevallen zal het beschikbare vermogen beneden de toegestane norm moeten liggen. Voor 2019 wordt rekening gehouden met een totaalbedrag van € 101.500 voor kwijtscheldingen. Hieronder is de splitsing van de kwijtschelding naar belastingsoort weergegeven.

	Begroting 2019	Begroting 2018
Afvalstoffenheffing	95.000	95.000
Hondenbelasting	6.500	6.500

Bedragen in €

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

1. Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen weerstandscapaciteit (middelen waarover de gemeente beschikt/kan beschikken om niet voorziene financiële tegenvallers te dekken) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of waarvoor verzekeringen zijn afgesloten.

Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de gemeente voor het begrotingsjaar, maar ook voor de meerjarenraming.

De gemeente Westervoort acht het wenselijk om risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering beheersbaar te maken. Door inzicht in de risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige investeringen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie. Om inzicht in de risico's van de gemeente te kunnen verkrijgen is er een risico-inventarisatie uitgevoerd.

2. Risicoprofiel

Om de risico's van de gemeente Westervoort in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Bij het samenstellen van dit risicoprofiel is gebruik gemaakt van een softwareprogramma waarmee risico's systematisch in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld. Uit de inventarisatie zijn de risico's in beeld gebracht. In het onderstaande overzicht wordt een actueel beeld van het aantal risico's gepresenteerd met de hoogste bijdrage aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit met een maximum van 10.

Nr.	Risico	Gevolgen	Kans	Fin. gevolg	Involed
R268	Open einde financiering Jeugdwet	Financieel - De gemeente is verantwoordelijk voor het leveren van de juiste (jeugd)zorg. Bepalend voor het feit welke gemeente de zorgkosten moet betalen is het woonplaatsbeginsel. Inwoners die veel dure zorg nodig hebben kan voor de gemeente een forse onkostenpost opleveren.	70%	max.€ 500.000	17.85%
R194	Plan de Schans	Financieel - Het plan sluit met verlies	70%	max.€ 500.000	16.26%
R85	Inhuur van externen	Financieel - Hogere kosten dan nodig en/of begroot, Imago - Geen binding met de organisatie	90%	max.€ 250.000	10.46%
R65	Algemene Uitkering Gemeentefonds valt lager uit dan geraamd	Financieel - (Structurele) begrotingstekorten en noodzaak tot bezuinigingen	70%	max.€ 250.000	8.15%
R242	Open einde regeling Participatiewet	Financieel - Overschrijding komt tot 5% volledig voor rekening gemeente. Tussen 5 en 7,5% komt voor de helft voor rekening gemeente. En de overschrijding boven de 7,5% komt volledig voor rekening rijk.	70%	max.€ 100.000	6.54%
R273	Medewerker wordt geconfronteerd met agressief gedrag	Financieel - Extra kosten bij schade	90%	max.€ 100.000	4.20%
R218	Databeveiliging	Financieel - Verdwijnen van informatie, schade	90%	max.€ 100.000	4.17%

R266	Open einde financiering van het armoedebeleid	Financieel - De gemeente Westervoort heeft een ruimhartig (120%) armoedebeleid en wijst inwoners actief op de bestaande rechten.	70%	max.€ 100.000	3.56%
R89	Aftreden bestuurders	Financieel - Uitbetalen van (langdurige) wachtgeldverplichting	30%	max.€ 250.000	3.50%
R271	Open einde regeling Wet Maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	Financieel - Gemeente is verantwoordelijk voor aanvulling van tekorten op het Wmo budget.	70%	max.€ 100.000	3.27%

Totaal grote risico's: € 2.550.000
 Overige risico's: € 3.287.500
Totaal alle risico's: € 5.837.500

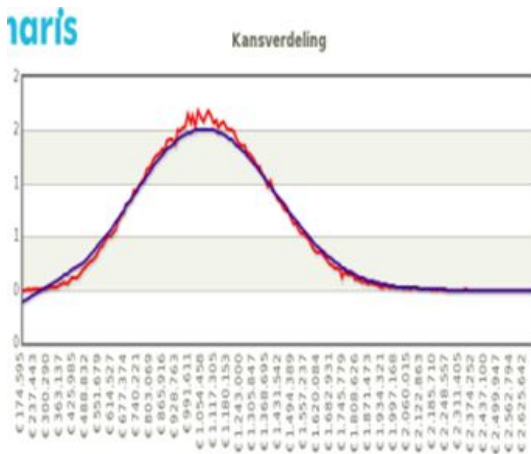
Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 5.837.500) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Figuur 1 en de bijhorende tabel tonen de resultaten van de risicosimulatie.

Percentage	Bedrag
5%	€ 600.064
10%	€ 690.829
15%	€ 757.629
20%	€ 812.811
25%	€ 861.657
30%	€ 907.441
35%	€ 948.982
40%	€ 989.180
45%	€ 1.028.574
50%	€ 1.066.872
55%	€ 1.106.660
60%	€ 1.145.491
65%	€ 1.186.378
70%	€ 1.229.724
75%	€ 1.276.701
80%	€ 1.329.541
85%	€ 1.391.994
90%	€ 1.468.654
95%	€ 1.584.348

Uit de grafiek en de bijbehorende tabel volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 1.468.654 (benodigde weerstandscapaciteit).

Totaal grote risico's: € 2.950.000
 Overige risico's: € 3.387.500
Totaal alle risico's: € 6.337.500

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 6.337.500) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Figuur 1 en de bijhorende tabel tonen de resultaten van de risicosimulatie.

3. Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van Gemeente Westervoort bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken. Het negatieve resultaat over 2017 bedraagt € 565.000 en wordt onttrokken aan de algemene reserve.

Tabel 3: Beschikbare weerstandscapaciteit	
Weerstand	
Algemene reserve	€ 4.948.000
Bestemmingsreserves	€ 0
Stille reserves	€ 0
Onbenutte belastingcapaciteit	€ 175.000
Onvoorzien	€ 25.000
Totale weerstandscapaciteit	€ 5.148.000

Algemene reserve

Saldo per 1-1-2018 € 6.406

Resultaat 2017 -/- - 565

Claims:

- Ambtelijke fusie (raad juli 2016) -/- € 235
- Omgevingswet (raad juli 2017) -/- - 100
- Herinneringsmonument (raad juli 2017) -/- - 25

Stand 31-12-2018 € 5.481

- Geraamd tekort 2018 cf voorjaarsnota -/- - 333
- Omgevingswet 2019/2020 (raad juli 2017) -/- - 200

Stand 31-12-2019 € 4.948

Vrij aanwendbare bestemmingsreserves

Van de aanwezige bestemmingsreserves is bij het vaststellen van de nota weerstandsvermogen geconcludeerd dat zij niet vrij aanwendbaar zijn, omdat bij beschikking over de reserve dekkingsproblemen ontstaan. Er is daarom geen ruimte.

Stille reserves

Door de verkoop van de aandelen in het energiebedrijf van NUON zijn de stille reserves in omvang afgenomen. Wat resteert zijn de overblijvende aandelen in het netwerkdeel van NUON en aandelen Vitens, BNG en Nazorg Bodem. Voor een groot gedeelte dienen deze aandelen op basis van de wet in het bezit van de overheid te blijven.

Daarnaast bezit de gemeente nog een aantal activa. Bij de activa gaat het om de mogelijk te realiseren winsten bij verkoop van panden.

De bijdrage van bovenstaande stille reserves aan de weerstandscapaciteit ramen wij op nul.

Onbenutte belastingcapaciteit

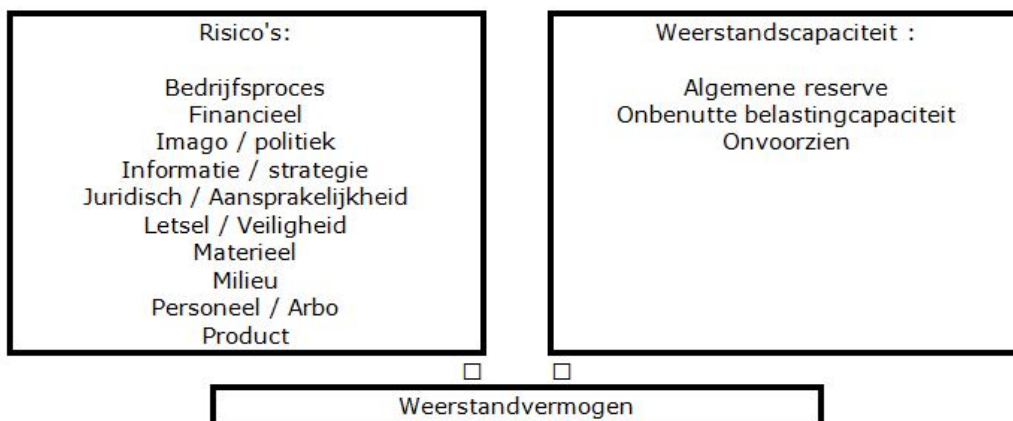
De resterende belastingcapaciteit geeft inzicht in de mogelijkheden voor nog te heffen lokale lasten. Door het afschaffen van de drempeltarieven is de hoogte van de onroerende-zaakbelastingen niet meer gemaximeerd. Kijken we naar de tarieven die het Rijk hanteert bij een eventuele aanvraag in het kader van het artikel-12 beleid, dan dienen deze te voldoen aan een redelijk peil. Voor 2019 hanteert het Rijk een gemiddeld percentage van 0,1905% van de vastgestelde WOZ-waarde. Onze eigen gemiddeld tarief voor 2018 ligt met 0,1778% onder dit peil. Dat levert een onbenutte belastingcapaciteit op van € 175.000.

Onvoorzien

De post onvoorzien mag worden opgevat als een buffer voor onvoorziene tegenvallers. Het dekt lasten die onvoorzien, onvermijdelijk en onuitstelbaar zijn. Structureel is hiervoor € 25.000 beschikbaar.

4. Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

Ratio weerstandsvermogen =	Beschikbare weerstandscapaciteit	=	€ 5.148.000	= 3,50
	Benodigde weerstandscapaciteit		€ 1.468.654	

De normtabel biedt een waardering van de berekende ratio.

Weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

De ratio van onze organisatie valt in klasse A. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen. Als we naar de ondergrens kijken dan lijkt een minimumniveau van € 2,5 miljoen (met enige speling) voor de algemene reserve een acceptabel niveau.

5. Maatregelen en Ontwikkelingen

Een eerste stap voor beheersing van de risico's is om deze in beeld te brengen en te blijven monitoren. Er zullen risico's bijkomen maar ook afvallen. Het is een dynamisch proces. Voor de huidige top 10 risico's volgt hieronder de stand van zaken.

1. Open einde financiering jeugdwet/wmo nieuw

Het risico op het budget sociaal domein is opgesplitst in een gedeelte jeugdwet en een gedeelte wmo. De open eindfinanciering van de jeugdwet/wmo nieuw blijft een belangrijk aandachtspunt. Door externe omstandigheden kan de gemeente geconfronteerd worden met hoge zorgkosten.

We ondernemen in 2018 de volgende stappen om de tekorten te dempen:

- De systematiek van de DBC's is per 1 januari 2018 afgeschaft. Dat betekent dat zorgaanbieders nu per maand factureren, wat de inzichten over de kosten veel beter en vooral eerder inzichtelijk maken. Hierin maken we nog een voorbehoud, inmiddels merken we dat niet alle zorgaanbieders hun administratie hier tijdig op hebben kunnen inrichten en daardoor nog niet kunnen voldoen aan het maandelijks factureren. Met hen gaan we in gesprek.
- We zijn bezig de monitoring te optimaliseren en intensiveren, zodat we meer en eerder inzicht hebben in de actuele stand van zaken op het gebied van financiën, maar ook op het gebied van gebruik van zorg en dergelijke.
- We zetten stappen in de transformatie van het sociaal domein. Dat betekent we de zorg dichter bij de zorgvrager brengen om afschaling in de zorg mogelijk te maken.

In de meerjarenraming houden we er rekening mee dat de kosten meer in lijn zullen komen met de uitkeringen van het Rijk en jaarlijks met € 150.000 afnemen tot uiteindelijk € 450.000 in 2021. Maar zoals reeds aangegeven het blijft een open eindfinanciering.

2. Plan de Schans

Bij de jaarrekening 2017 is het plan de Schans herrekend. Op basis hiervan zou de exploitatie sluiten met een verlies van € 101.000. Hiervoor is conform de voorschriften een voorziening opgenomen.

De verkoop van kavels en de bouw van woningen loopt goed, maar er dient voorzichtig te worden omgegaan met het eventuele saldo in dit plan. Bij faillissement gaan gronden weer naar hypotheeknemers (gemeente en Rabobank). Maximale verlies wordt geschat op € 500.000, rekening houdende met opbrengsten, waaronder subsidie. Boekwaarde per 31 dec 2017 is € 987.000. Met een bestemmingsplanherziening voor Fort en Geerken zijn deze deelgebieden meer marktconform gemaakt.

3. Inhuur van externen

Door langdurig ziekteverzuim of benodigde specifieke kennis kan inhuur noodzakelijk zijn. Dit kan leiden tot budgetoverschrijdingen.

4. Algemene uitkering valt lager uit dan geraamd